

Fons històric de l'Orfeó Català

- **Àrea d'Identificació:**

- **Codi fons:** CAT CEDOC 2.01
- **Data(es):** (1891-1990)
- **Volum i suport:** 211 unitats d'instal·lació

- **Àrea de context**

- **Nom del/s productor/s:** Associació Orfeó Català
- **Història del/s productor/s:** L'Orfeó Català és una societat coral fundada l'any 1891 per Lluís Millet i Pagès i Amadeu Vives i Roig, esdevenint, des dels seus inicis, un orfeó capdavanter dins el panorama musical català. Des del seu desenvolupament, arribà a ser un referent cultural i musical del segle XX pel foment de la música catalana, així com per donar a conèixer les grans obres del repertori coral universal. Com a entitat, l'Orfeó Català posà les bases per instaurar un moviment musical català a través de la creació de la Revista Musical Catalana (1904-1936), la Festa de la Música Catalana (1904) i la construcció d'un auditori propi: el Palau de la Música Catalana (1908); instruments necessaris, entre altres, per a la normalització de la vida musical, que li van permetre liderar durant molts anys el món musical català. L'Orfeó Català ha tingut una activitat gairebé continua a través de tots els seus anys d'història, sols la Guerra Civil i la Postguerra afectaren la seva activitat, però mantingué un treball a porta tancada i, després de la crisi, sorgí amb més força que mai. L'administració de la societat ha comptat sempre amb el seu president, el director de l'entitat, el consell directiu per a dirigir tota la seva activitat, i també, des dels seus inicis, el suport indispensable dels socis que van anar augmentant contínuament. A més, l'Orfeó Català ha tingut el suport d'una escola coral interna que ha format als seus cantaires i avui dia es manté amb una plantilla estable de professors, que dona lloc a l'Escola Coral i a l'activitat d'altres corals al seu entorn com el Cor Infantil, el Cor Jove o el Cor de Noies, que esdevenen la pedrera de la societat coral. També cal destacar la seva activitat i projecció internacional, des dels inicis de l'Orfeó Català fins a l'actualitat, i el

repertori, que compta tant amb cançons i obres pròpies com contemporànies i universals. Al llarg de la seva història, ha comptat amb nou directors titulars, : Lluís Millet i Pagès, Francesc Pujol i Pons, Lluís Maria Millet i Millet, Lluís Millet i Loras, Salvador Mas i Conde, Simon Johnson, Jordi Casas i Bayer, Josep Vila i Casañas i Simon Halsey (director actual). També ha estat dirigit per directors tant estatals i estrangers: des de R. Strauss, F. Weingartner o P. Casals, fins a Z. Mehta, D. Barenboim, L. Maazel, M. Rostropóvitx, Ch. Eschenbach, Ch. Dutoit, R. King, A. Fischer, F. Brüggen, L. Maazel, G. Dudamel, S. Rattle, J. López Cobos, A. Ros - Marbà, S. Mas, J. Pons, etc. Durant tot aquest temps, l'Orfeó Català ha guanyat un gran prestigi actuant amb actuacions als nuclis principals de Catalunya i de la resta de la Península, i als centres musicals més destacats del Regne Unit, Alemanya, França, Suïssa, Itàlia, Cuba i Mèxic. L'Orfeó ha col·laborat amb l'Orquestra Filharmònica d'Israel, Suisse Romande, Simfònica de Montreal, NDR Hamburg, Austro-Hungarian Haydn Orchestra, Orchestra of the 18th Century, i amb la majoria de les orquestres d'Espanya.

- **Història arxivística:** L'Arxiu Històric recull la documentació produïda i rebuda per l'Orfeó Català durant el funcionament i les activitats pròpies i naturals de l'entitat. Aquesta documentació es trobava guardada sense coneixement del seu contingut fins al 2011, quan es va realitzar un primer inventari, amb camps molt bàsics, per conèixer de forma general la documentació que formava el fons. Posteriorment, una part del fons es va custodiar a les instal·lacions del CEDOC, l'altra a dipòsits externs del centre. A partir del 2015, es va començar la descripció arxivística del Fons Històric de l'Orfeó Català per la creació d'un inventari definitiu on constin el màxim de contingut de les diferents unitats documentals simples i compostes.

- **Dades sobre l'ingrés:**

- **Àrea de contingut i estructura**

- **Abast i contingut:** El fons conté la documentació administrativa i històrica produïda des de la fundació de l'Orfeó Català, l'any 1891, fins a l'any 2010. L'abast i la tipologia documental conservada és molt ample, ja que engloba tant els primers reglaments i estatuts com també primeres llistes de socis i cantaires: Correspondència: Una de les tipologies documentals més nombroses del fons. Són aquelles cartes que l'Orfeó Català va rebre o enviar, les quals són testimoni de les relacions amb altres entitats, institucions, empreses i persones. Un volum important són les cartes entre la Junta Directiva de l'Orfeó Català amb els socis i

coristes pel coneixement d'afers i preocupacions dels seus membres. Estatuts i reglaments: La majoria d'aquesta documentació consta de principis del segle XX, però també s'han conservat els originals del segle XIX, pertinents a les diferents seccions corals de l'Orfeó Català. Memòries de l'entitat: Documents on consten les activitats i concerts que ha realitzat l'Orfeó Català anualment. Les memòries ens permeten seguir la trajectòria de l'entitat des de l'any 1891 fins al 1956. Premsa: Una part important i nombrosa del fons, formada per reculls de diaris i retalls amb notícies, crítiques i opinions sobre els concerts, activitats i esdeveniments de l'Orfeó Català i altres entitats musicals; les quals permeten reconstruir les diferents visions socials i culturals de l'època. Registres: l'arxiu històric conté llibres de registre de diversos tipus. Per un costat, trobem els registres de cantaires i també hi ha les llistes per als alumnes de l'escola musical. Per l'altre costat, es troben els registres econòmics, on hi ha els inventaris i els llibres de "La Caixa" de l'Orfeó Català. Concerts (Viatges): Expedients, contractes, liquidacions, esborranys i altres documents sobre l'organització dels diferents concerts que l'Orfeó Català realitza al Palau de la Música Catalana, però també en altres llocs de Barcelona i els viatges a altres ciutats, tant nacionals com internacionals. A més, també hi ha els contractes d'altres empreses, institucions i entitats que lloguen espais i organitzen concerts al Palau de la Música. Documentació econòmica: Documentació de l'administració i manteniment del Palau de la Música Catalana, com gestió de despeses de subministraments, serveis, factures, rebuts, etc. Una part important són les emissions de les obligacions de l'emprèstit que va realitzar la Junta Directiva de l'Orfeó Català per la construcció del Palau de la Música Catalana. Activitats: Documentació de l'organització de diferents actes i esdeveniments al Palau de la Música Catalana, la celebració d'aniversaris i homenatges o l'organització de concursos, festes, premis i altres.

- **Sistema d'organització:** En aquest primer inventari del fons s'ha assignat a cada unitat documental simple o composta un registre documental, que segueix l'ordre original en què s'ha trobat la documentació. Per altra banda, s'ha agrupat sota un mateix registre, documentació disgregada que formava part d'un mateix tràmit administratiu o expedient. Un cop conegut l'abast de la documentació, s'han pogut identificar les següents sèries documentals: 1) Administració Orfeó Català i Palau de la Música 2) Finances 3) Patrimoni 4) Informació i comunicació 5) Orfeó Català. Activitat artística i docència 6) Activitat artística d'entitats externes 7) Activitats institucionals al Palau 8) Homenatges i aniversaris 9) Investigació

- **Àrea de condicions d'accés i ús**

- **Condicions d'accés:** Lliure
 - **Condicions de reproducció:** S'aplica la normativa general del Centre de Documentació.
 - **Llengües i escriptures dels documents:** Predomina el català, seguit del castellà, l'anglès, francès, ale
 - **Instruments de descripció (RE):** Inventari accessible al catàleg d'arxiu del CEDOC descrit a nivell d'unitat documental simple i composta.
<http://cdoccms.palaumusica.org/>
- **Àrea de documentació relacionada**
 - **Documentació relacionada (RE):** Els següents fons documentals contenen documentació relacionada: CAT CEDOC 2.1.7 Fons Històric de l'Orfeó Català. Germanor dels Orfeons de Catalunya CAT CEDOC 2.6 Fons Festa de la Música Catalana. Concurs CAT CEDOC 3.18 Fons dels Premis Concepció Rabell i Cibils CAT CEDOC 3.21 Fons Lluís Millet i Pagès i Lluís M. Millet i Millet
 - **Bibliografia (OP):**
- **Àrea de notes**
 - **Notes (OP):** El volum de caps de Volum i Suport és provisional perquè encara manquen unitats instal·lació per tractar en magatzems externs. Tot i que el volum documental d'aquest fons va més enllà del 1974, s'introdueix aquí aquell de més de 40 anys, que es considera com històrica.
- **Àrea de control de la descripció:**
 - **Autoria i data/es (OB):** Descripció realitzada per Laura Espert (octubre, novembre 2015), Helena Escobar Socias (febrer-març 2016), Enric Forte Gasca (març-maig 2016), Marta Grassot Radresa (agost, setembre 2016, novembre 2017) i Marc Garriga (abril - juliol 2017).

- **Fonts (OB):** ARTÍS i BENACH, Pere; MILLET i LORAS, Lluís. "Orfeó Català: llibre del centenari". Barcelona: Fundació Orfeó Català: Barcino, 1991. ARTÍS i BENACH, Pere. "Pedres vives. Palau de la Música Catalana: patrimoni de la humanitat." ROIG i ROSICH, Josep M. Història de l'Orfeó Català: moments cabdals del seu passat. Barcelona: Orfeó Català: Abadia de Montserrat, 1993. FONTBONA, Francesc; MANENT, Albert; ARTÍS, Pere; BATISTA, Antoni. "Orfeó Català. Quatre presidents. 1939-1998". Barcelona: Editorial Pòrtic, 1998. RENART, Joaquim. "L'Orfeó Català que he viscut" Sabadell: Editorial AUSA, 1988. SÀBAT, Antoni. "El Palau de la Música Catalana. Els anys de la repressió franquista. 1936-1975" Barcelona: Edicions de 1984, 2010. SAPERAS, Miquel. "El meu llibre de l'Orfeó Català" Barcelona: Editorial Altés, 1962. SOLER i AMIGÓ, Joan (text); BAYÉS, Pilarín (dibuixos). "L'Orfeó Català un cant i una senyera" Barcelona: Edibook, 1991.
- **Regles o convencions (OP):** Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona : Generalitat de Catalunya: Departament de Cultura: Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.